

Sot dal Tôr
DAÈL AI SOI EMIGRANS
cu la colaborasion dal Circul Culturâl "NAVARCA"

Lunari pg! 2009

Ors e vignis a Daèl

Pituris di Alida Virgolini

Ors e vignis a Daèl

Chist che a vêts in man al è un lunari, si sa; ma tros di vuatris a cialino li' lunis che cambîn via pai mês? E sì, un lunari al è fat pa lunis, che dopo vedi sans e fiestis a je una 'sonta, ancia se tal mont di uè pôs andan di bisugna di savê sa sin in tal vecio o in tal 'sovin di luna. Chei che però no pòdin fâ di mancul di savelu e di interessasi a son i contadîns e chei che a tegnîn un ort, un vignâl, insoma duc' chei ca lavòrin la tiara par samenâ alc. No badâ a la luna in chei câs, al ûl dî fâ dâns e magari viodi la roba che a cres massa, dant pôc racolt e lant in sampaena par dibant. Chist an tal desidi su se fâ li' pituris par chist lunari a vin pensât a lôr a chei che a gi ciàlin li' lunis e cussì a sin lâs a tôr pal païs a sirî cui che andâ cualchi tocut di ort.

Lant pa borgadis e daûr da ciasis a si inacuarsi si che tanc' a basilin a partâ indevat un ort, dulà che a gi ûl timpe e passion; li' verduris no cressin di bessolis come che invesit a fâs la grama e l'arba mata. Bisugna stai daûr e ogni dì, parse che se si lassa indaûr al lavor al è al ris'cio che cun cualchi 'sornada di caligo d'istât sensa bagnâ, ad esempi, a si piaredi un strop e doi mês di lavor.

Tai disêns a si 'ndà urût dâ impuartansa ancia a li' personis ca fasin i ors, a lis ciatìn intant ca stichin, ca ciàpin su al ladric, ca cuinsin li' vis, ca racuein e v.i.

Int che à gust di passâ un moment da 'sornada in chei tocus di tiara che a nus dan tanta sodisfasion e buni robis pa nestris cusinis. Mangiâ se che nas tal nestri ort a nus dâ simpri plui sodisfasion, nus pâr che sedi plui bon e quasi simpri a stin in pâs cui pinsîrs che nus vegnin cuant che ciolìn alc in butega: - Cuisà se che gi 'ndan butadi? O: - Cuisà di dulà ca ven la roba?

Tanc' di uatris a cognossaran li' personis che a son via pai mês, int ca vîf al païs e la comunitàt. Al è ancia plui di cualchi vieli che a ciata come tanc' in tal ort una granda

ocasion par dasi di fâ e no jessi di bant pa famea. I ors a son cuindi anciamò vîfs e al è un peciât che cui che al à un tocute di tiara a no prontedi doi stropus in ta 'sornadis da viarta par meti almancul un pôc di ladric cun dongia savôrs e selino par podè gioldi se che nus da la tiara e pal fat che ancia chist al è vivî in païs. Parse che se no, al è al ris'cio che si dismenteedin che sin vignûs fûr di una siviltât contadina, una siviltât che no je plui, ma che nus à formât e nus à lassât dai valôrs e mûs di pensâ o di vivî che a si son formâs in t'un vivî dulà che si svangiava, si sapava, si samenava, si ralentava...

Fâ al ort al è un fat che in tanc' a fasin a Daèl, noatris us sburtin a mantignî sa vêts al spassi almacul un doi stropus di roba, parse che se no a va a finila che si sta pôc a dismenteasi; come in che pissula storiuta dulà che: «Un fi cal torna a ciasa da l'Universitat e par tiara al viôt un ras'cel a gi domanda a so pari: - Tata, se roba isa?

- Po, no tu sâs? - gi dîs so pari.

Al frut al va indevant, ma al met al pît sul ras'cel che gi salta intôr: - Maladet di un ras'cel!

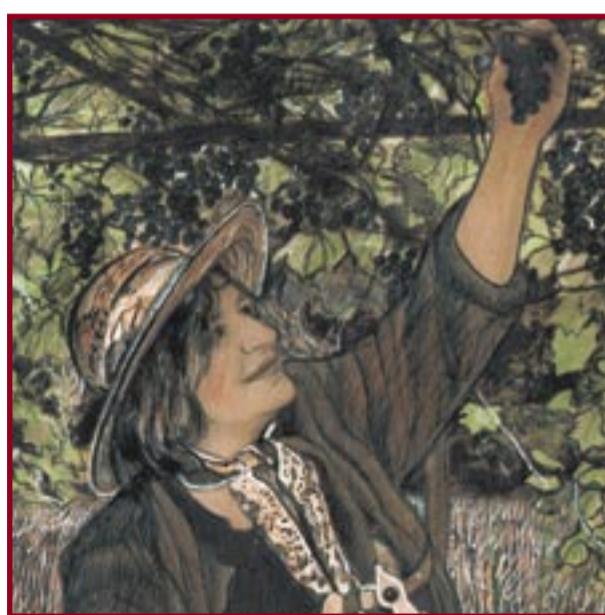
- oh, vioditu che tu si visis!»

Chist an i disêns ca presentin e che nus compagnarân mês par mês a son di Alida Virgolini, che ju 'ndà piturâs cul lapis e cun china blancia e nera; a je a va un grant grassis di Sot dal Tôr pa disponibilitât e pal temp spindût par chist lunari che come al nestri sfuei, al è simpri pai emigrâns daëlos.

Come ogni an a si augurin che us compagnedi via pal an picciât ta uestri' ciasis e ca lu dopredis ogni dì par scrivi se che si à di visasi di fâ, o par cialâ al sant cal cola, o par viodi trop cal mancia a un o un atri aviment, fiesta o ricorensa.

A duc' vuatris al nestri auguri par un bon 2009.

Stamparia: GRAPHY snc - Marian / La tassa di pubblicità la paja cui che picià al lunari al public

In ta prima pagina sfont e autoritrat di Alida Virgolini.

Al lunari pal 2009 e i numars di Sot dal Tôr si pòdin ciatâ ancia sul sito internet:

**www.ilpaesedellemeridiane.com
sotdalton@libero.it**

2018

Nino Muini (Maurizio Michelini) - Leâ li' vîs cui vencs.

1 J	Prin da l'an
2 V	S. Basili
3 S	S. Genovefa
4 D	S. Ermis
5 L	S. Melia
	<i>Di sera s'impia la cabossa</i>
6 M	Pifania
7 M	S. Lusian
8 J	Batisin di Nestri Signôr
9 V	S. 'Sulian
10 S	S. Aldo
11 D	S. Paulin di Aquilea
12 L	S. Modest
13 M	S. Ilari Vescul
14 M	S. Felis
15 J	S. Maur
16 V	S. Marcel Papa

17 S	S. Antoni Abat	<i>Si binidisin i nemai</i>
18 D	S. Pris'ca	⌚
19 L	S. Mario	
20 M	SS. Fabian e Bastian	
21 M	S. Gnesa	<i>Fiesta in Uànis</i>
22 J	S. Vinsens	
23 V	S. Raimont	
24 S	S. Fransesc di Sales	
25 D	S. Demetri	
26 L	SS. Timoteu e Tito	⌚
27 M	S. Ansula Merici	
28 M	S. Tomâs	
29 J	S. Aquilin	
30 V	S. Martina	
31 S	S. 'Suan Bosc	

proverbi dal mês:
Crodi a duc'
e fidâsi di nissun!

Senâr

2018

Luciano Buiat - Uajâ, li' vîs.

1 D	S. Sevêr	
2 L	Madona Candelora	<i>Binidission da ciandelis</i>
3 M	S. Blâs	<i>Fiesta a Urturis</i> ☺
4 M	S. Gilbert	
5 J	S. Agata	
6 V	S. Armant	
7 S	S. Romualt	
8 D	S. Jovensi di Aquilea	
9 L	S. Polonia	☺
10 M	S. Silvan	
11 M	La Madona di Lourdes	
12 J	S. Laila	
13 V	SS. Anselm e Fus'cia Vergina	
14 S	S. Valentin	<i>Fiesta a Ciavensan</i>
15 D	S. Faustin	
16 L	S. 'Suliana	☺
17 M	Siet Sans Fondadôrs	
18 M	S. Simeon	
19 J	S. Corano	<i>Joiba Grassa</i>
20 V	S. Eluteri	
21 S	S. Nora	
22 D	S. Margarita di C.	
23 L	S. Livio	
24 M	S. Edilbert	<i>Ultin di Carnavâl</i>
25 M	La Sinisa	<i>Si mangia la renga</i> ☺
26 J	S. Romeo	
27 V	S. Leandri	
28 S	S. Roman	

Fevrâr

proverbi dal mês:
I umins a fàsin la roba,
ma la roba no fâs i umins.

2018

Uànis, Giorgio Bignulin - Rarî li' vîs.

1 D I di Coresima

2 L S. Quint

3 M S. Marin

4 M S. Miro

5 J S. Andrian

6 V S. Esio

7 S SS. Perpetua e Filissita

8 D II di Coresima

9 L S. Francescia Romana

10 M S. Simplissi Papa

11 M S. Costantin

12 J S. Massimilian

13 V S. Rugero

14 S S. Cristina

15 D III di Coresima

16 L SS. Ilari e Tassian

Patrôns di Gurissa

17 M San Patrisi Vescul

18 M S. Salvador

19 J S. Josef

Si mangia al salamp

20 V S. 'Suan da aghis

21 S S. Benedet

22 D IV di Coresima

23 L S. Turibi

24 M S. Romul

25 M Nunsiasion dal Signôr

26 J S. Manuel

27 V S. Gusta

28 S S. Speransa

29 D V di Coresima

30 L S. Medeo

31 M S. Beniamin

Mars

proverbi dal mês:

**La fantata a vai cun t'un voli
e la maridada cun doi.**

2018

Iride Perusin Previt - Bagnâ al ort cul sborfedôr.

1 M	S. Ugo Martar	
2 J	S. Fransesc di Paola	⌚
3 V	S. Ricart	
4 S	S. Doro	
5 D	S. Vinsens	
6 L	S. Selestin I	
7 M	S. Virginia	
8 M	S. Redent	
9 J	S. Maria di Cleofe	Joiba Santa ☺
10 V	S. Terensio	Vinars Sant
11 S	S. Stanislau	Sabida Santa
12 D	PASCA	
13 L	Pascuta	Mirinda là da Ancona di Colorêt
14 M	S. Liduina	
15 M	S. Nastasia	
16 J	S. Bernardeta	

Avrîl

17 V	S. Elia	⌚
18 S	S. Galdin	
19 D	Otava di Pasca	
20 L	S. Adalgisa	
21 M	S. Anselm	
22 M	S. Leonilda	
23 J	S. 'Sors	
24 V	S. Fedêl	
25 S	S. MARC	Rogasiôns ☰
26 D	S. Marcellin Papa	
27 L	S. 'Sita	
28 M	S. Valeria	
29 M	S. Catarina	
30 J	S. Piu V	

proverbi dal mês:
Li' pantianis
bisugna lassalis ciapâ dal giat.

2018

Gusta (Augusta Pascolat Avian) - Sclarî al ladric.

1 V	S. Josef Lavoradôr	<i>Fiesta dal Lavôr</i> ☺
2 S	S. Stanasi	
3 D	SS. Filip e Jacun	<i>Fiesta tal Nauac</i>
4 L	S. Floriàn	
5 M	S. Agnul	
6 M	S. Giudita	
7 J	S. Stanislao	
8 V	S. Vitôr	
9 S	S. Duili	☺
10 D	S. Tunin	
11 L	S. Fabio	
12 M	S. Pancrasi	
13 M	S. Berto	
14 J	S. Matia	
15 V	S. Sofia	
16 S	S. Ubalt	

17 D	S. Pascâl	☺
18 L	S. Venansi	Rogasiôns
19 M	S. Ivo	Rogasiôns
20 M	S. Bernardin di Siena	Rogasiôns
21 J	LA SENSA	
22 V	S. Rita	
23 S	S. Desidêri	
24 D	La Madona dal Ajût	<i>Fiesta da Meridianis</i> ☺
25 L	S. Gragori	
26 M	S. Filip Neri	
27 M	S. Pangrassi	
28 J	S. Milio	
29 V	S. Massimin	
30 S	SS. Cansiâns	
31 D	LI' PENTECOSTIS	<i>Binidision da machinis</i> ☺

Mai

proverbi dal mês:
Si cambìa mulin,
ma no al mulinâr.

2018

Uànis, Giovanin Pitôr (Giovanni Padovani) - Sapâ al ort par samenâ.

1	L	S. Justin	
2	M	S. Marcelin	
3	M	S. Livia	
4	J	S. Quirin	
5	V	S. Bonifasi	
6	S	S. Bertrant di Aquilea	
7	D	SS. Trinitât	(E)
8	L	S. Severin	
9	M	S. Efrem	
10	M	S. Diana	
11	J	CORPUS DOMINI	
12	V	S. Nofrio	
13	S	S. Antoni di Padua	su la mont di Migea
14	D	S. Prôt di Aquilea	
15	L	SS. Vít e Modest	(E)
16	M	S. Aurelian	

17	M	S. Ranîr	
18	J	S. Marina	
19	V	SS. Gervâs e Protâs	
20	S	S. Etore	
21	D	S. Luis Gonzaga	
22	L	S. Niceta	(E)
23	M	S. Vinisio	
24	M	S. Tita	
25	J	S. Gelmo	
26	V	S. Dolfo	
27	S	S. Cirîl di Alessandria	
28	D	S. Tilio	
29	L	SS. Pieri e Pauli	(E)
30	M	S. Lusina	

proverbi dal mês:
Cui che ciapa li' spinis
a son i discols.

Suin

2018

Mario Brandolin - Butâ al verderam.

1 M	S. Ester	
2 J	S. Oton	
3 V	S. Tomâs Apuestul	
4 S	S. DURÌ	<i>Patron di Daèl</i>
5 D	S. Filumena	
6 L	S. Maria Goretti	
7 M	S. Claudio	(E)
8 M	S. Guido	
9 J	S. Veronica	
10 V	S. Piu I di Aquilea	
11 S	S. Olga	
12 D	S. Armacura e Furtunât	
13 L	S. Rico Imp.	
14 M	SS. Camîl e Indrì	
15 M	S. Bunaventura	(E)
16 J	La Madona dal Carmelo	

17 V	S. Lessio	
18 S	S. Fidrì	
19 D	S. Rina	
20 L	S. Elia Profeta	
21 M	S. Danêl	
22 M	S. Maria Madalena	(E)
23 J	S. Brigida	
24 V	S. Cristina	
25 S	S. Jacun	<i>Antiga sagra di Daèl</i>
26 D	SS. Ana e Joachin	
27 L	S. Pantaleon	
28 M	SS. Nasar e Cels	(E)
29 M	S. Marta	
30 J	S. Poldo	
31 V	S. Ignasi di Lojola	

Lui

proverbi dal mês:
**Miôr un mus ca ti meni,
 che un ciaval ca ti ribalti.**

2018

Ligio Pontel (Eligio Pontel) - Sticâ l'ort.

1 S	S. Fonso	
2 D	Perdon di Assisi	
3 L	S. Lidia	
4 M	S. Ida	
5 M	Madona da Nêf	
6 J	Trasfigurasion dal Signôr	(☺)
7 V	S. Gaetan	
8 S	S. Domeni	<i>Fiesta tal Borc dai Fraris</i>
9 D	S. Roman	
10 L	S. Lurins	
11 M	S. Clara	
12 M	S. Rufin	
13 J	S. Filis e Furtunât di Aquilea	(☺)
14 V	S. Massimilian Kolbe	
15 S	Madona d'avost	
16 D	S. Roc	<i>Fiesta a Ciampunc</i>

17 L	S. Jasint	
18 M	S. Elena	
19 M	S. Marian	
20 J	S. Bernard	(CH)
21 V	S. Piu X Papa	
22 S	S. Maria Rigina	
23 D	S. Rosa di Lima	
24 L	S. Bartolomìo	
25 M	S. Luduì	
26 M	S. Sandri	
27 J	S. Monica	(☺)
28 V	S. Ustin	
29 S	S. Dolfo	
30 D	S. Faustina	
31 L	S. Aristide	

Avost

proverbi dal mês:
**Plui ca si vîf,
plui si impara.**

2018

Uànis, Nelia (Cornelia Delle Vedove Pinchiarul) - Imbastî i strops.

1 M	S. Gidio	<i>Si va a Barbana</i>
2 M	S. Elpidi	
3 J	S. Grivôr al Grant	
4 V	S. Rosalia	☺
5 S	S. Romul	
6 D	S. Petroni	
7 L	S. Rigina	
8 M	Madona di setembar	
9 M	S. Sergio	
10 J	S. Pulcheria	
11 V	S. Diomede	
12 S	Non di Maria	⌚
13 D	S. 'Suan Crisostomi	
14 L	La Santa Crôs	
15 M	La Madona Dolorada	
16 M	SS. Corneli e Ciprian	

17 J	S. Robert	
18 V	S. Sofia	⌚
19 S	Madona di Barbana	
20 D	S. Fausta	
21 L	S. Mateo	
22 M	S. Maurisi	
23 M	S. Lino Papa	
24 J	S. Pacific	
25 V	S. Aurelia	
26 S	SS. Cosma e Damian	⌚
27 D	S. Vinsens de' Paoli	
28 L	S. Venceslau	
29 M	SS. Michêl, Gabriêl e Rafaêl	
30 M	S. Jaroni	

Setembar

proverbi dal mês:
Al amôr al va,
la roba a resta.

2028

Tita Bressan (Giovanni Battista Bressan) - Ciapâ su i pomodoros.

1	J	S. Taresina
2	V	SS. Agnui Custodis
3	S	S. Edmont
4	D	S. Fransesc di Assisi
		<i>Perdon dal Rosari</i> ☺
5	L	S. Placit
6	M	S. Bruno
7	M	Madona dal Rosari
8	J	S. Demetri
9	V	S. Nisio
10	S	S. Danêl Profeta
11	D	S. Firmin
12	L	S. Serafin
13	M	S. Doardo
14	M	S. Calist Papa
15	J	S. Taresia
16	V	S. Ghita

17	S	S. Ignasi di Antiòchia
18	D	S. Luca
19	L	S. Pauli da Crôs
20	M	S. Irene
21	M	S. Ursula
22	J	S. Donât
23	V	S. Manlio
24	S	S. Enso
25	D	S. Crispin
26	L	S. Varist Papa
27	M	S. Sabina
28	M	SS. Simon e Tadeo
29	J	S. Ermelinda
30	V	S. German
31	S	S. Quintin

Otobar

proverbi dal mês:
**No fâ doman
 se ca tu podaressis fâ uè.**

2018

Dolfo (Rodolfo) Paviot (muart tal 2008) - Tajâ al ladric.

1 D	I SANS	
2 L	I Muars	☺
3 M	S. Just	
4 M	S. Carlo	
5 I	SS. Martars di Aquilea	
6 V	S. Lenart	
7 S	S. Nesto	
8 D	S. Gofrêt	<i>Mariât a Daël</i>
9 L	S. Oreste	☺
10 M	S. Leon	
11 M	S. Martin	
12 J	S. Renato	
13 V	S. Diego	
14 S	S. Giocont	
15 D	S. Berto	
16 L	S. Margarita	<i>Mariât a Sarvignan</i> ☺

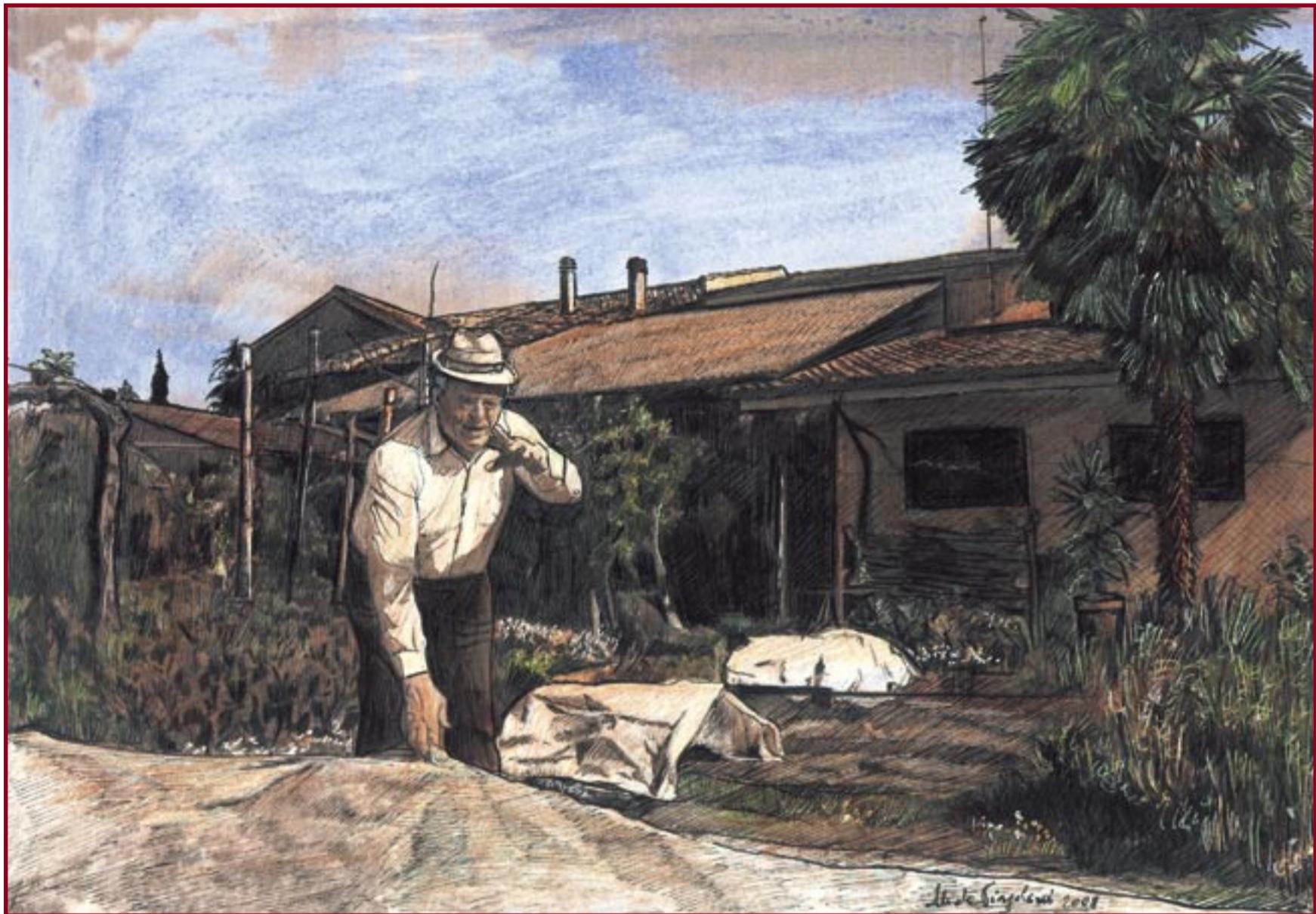
17 M	S. Ilda	
18 M	S. Fredian	
19 J	S. Lisabeta d'Ongiaria	
20 V	Cristo Re	
21 S	Madona da Salût	<i>Fiesta a Crauì</i>
22 D	S. Cecilia	<i>Mariât a Romans</i>
23 L	S. Clement Papa	
24 M	S. Crisogun di Aquilea	☺
25 M	S. Catarina	
26 J	S. Lenart	
27 V	S. Valerian di Aquilea	
28 S	S. Mansuet	
29 D	I di Avent	
30 L	S. Andrea	<i>Mariât a Gurissa</i>

Novembar

proverbi dal mês:
In Paradîs si stufisi,
in tal Infiar si usisi.

2018

Mario Spessot - Scuviarsi i strops.

1 M	S. Ligo	
2 M	S. Cromassi di Aquilea	☺
3 J	S. Fransesc Saveri	
4 V	S. Barbara	
5 S	S. Dalmassi	<i>Marciât a Mofalcon</i>
6 D	S. Nicolò - II di Avent	
7 L	S. Ambrôs	
8 M	Madona di disembar	<i>Marciât a Turiac</i>
9 M	S. Sîr	☺
10 J	Madona di Loreto	
11 V	S. Damâs	
12 S	S. Malia	
13 D	III di Avent	
14 L	S. 'Suan da Crôs	
15 M	S. Valerian	
16 M	S. Albina	☺

17 J	S. Lasar	
18 V	S. Grassian	
19 S	S. Dario	
20 D	IV di Avent	
21 L	S. Remo	
22 M	S. Flavian	
23 M	S. Vitoria	
24 J	S. Delfin	☺
25 V	NADÂL di Nestri Signôr	
26 S	S. S'ciefin	
27 D	S. 'Suan Evanselist	
28 L	SS. Nossens	
29 M	S. Tomâs	
30 M	S. Genio	
31 J	S. Silvestri	Veglion ☺

Disembar

proverbi dal mês:
**Fin che si à dinc' in bocia
 no si sa se che tocia.**

